

Het lijkt zover: we mogen open. De simpele samenvatting: bijna alles kan, op anderhalve meter.

De deuren van de cultuursector, van winkels en horeca mogen weer open onder reguliere openingstijden, op volle capaciteit, en de mondkapjesplicht vervalt grotendeels. Ook de beperking van anderhalve meter vervalt met een coronatoegangsbewijs. Het lijkt inmiddels bijna onwerkelijk, maar een terugkeer naar 'normaal' lijkt werkelijk een feit. Voor wie zich 'normaal' herinneren kan. Het lijkt een eeuwigheid geleden.

Zoals hier vaker gezegd, is dat 'normaal' evengoed relatief. Podia zitten vol; producties en programmeringen van twee jaar geleden verdringen klein aanbod en nieuw talent. 'Musici hebben tijdens de coronacrisis veel tijd en energie gestoken in componeren en nieuw werk opnemen. Er is een stuwmeer van nieuwe muziekproducties ontstaan,' vertelt Anita Verheggen op p.6 van deze *Muziekwereld*. De grote uitdaging wordt het kanaliseren van aanbod en het voorkomen van een 'podiuminfarct'.

De andere uitdaging is hier ook al vele malen benoemd: eerlijke betaling. Of betaling überhaupt. Het is in onder andere Hilversum nog altijd geen vanzelfsprekendheid. Betalen voor muziek. Al die musici mogen blij zijn dat hen een podium geboden wordt tenslotte. (zie ook p.22)

Het bleek het grootste pijnpunt in coronatijd: zelfs de crisissteun werd scheef verdeeld. Volgens ouderwets recept verdween subsidie in de stenen en de salarissen van het management. Hoe vaak er ook op gewezen werd. Hoezeer ook mooie woorden over 'fair practice' gesproken werden. Door 'de sector', door Kunsten 92, door de minister. De zelfstandigen mochten op een houtje bijten en wachten tot het

podium, dat zorgvuldig met subsidiegelden dagelijks bleef opgepoetst, weer open mocht.

Als vakbond zetten we na corona in op drie oplossingen. Allereerst een nieuwe benadering in subsidies: het Nationaal Podium Plan voor jazz en wereldmuziek (vanaf september ook voor popmuziek) als voorbeeld van hoe het wél kan. Subsidie, eenvoudig en overzichtelijk toegekend via de makers zelf. Met dank aan rechtenorganisatie Sena (en onze vertegenwoordigers in de sectie Uitvoerende Kunstenaars) kunnen we zelf laten zien dat het mogelijk is.

Ten tweede zullen wij doorgaan met de lobby voor verandering, voor een eerlijke wetgeving, in auteursrecht en in sociaal en cultureel beleid, en voor harde voorwaarden van eerlijk betalen in overheids subsidies. Het is een lange weg, blijkt telkens weer. Maar telkens opnieuw de werkelijkheid tonen en onder de aandacht brengen, kan en zal uiteindelijk zijn vruchten afwerpen.

De belangrijkste voorwaarde daarbij: samen sterk. Wij zijn niets zonder onze leden en zonder onze partners. Maar meer nog: wij krijgen niets voor elkaar zonder ook een omslag in het denken van onze leden zelf. Durf nee te zeggen tegen onredelijke tarieven, werk niet meer gratis. En meldt oneerlijke praktijken aan ons en aan elkaar.

Voor jou tien anderen. Van dat dreigement moeten we niet langer onder de indruk zijn. Samen staan we sterker, ook als we alleen tegenover een opdrachtgever staan. Alleen zo ontstaat een 'nieuw normaal'.

Erwin Angad-Gaur

senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN